

Viðmerkingar:**Stingið fingurin í jørðina...**

Sat og lurtaði eftir Finnaboga Arge, vinnuáráðgjafari og Jóannes Eidesgaard lögtings- og fólkatingslimi, tá ið teir og aðrir viðgjördu Caragata - álitið. Eitt álít, har hasir New Zealandarar nír siga okkum, hvat vit eiga at gera, um Føroyar skal blíva líka illa fyrri sum New Zealand, um vit fáa fullveldi.

Tað var sjón fyrri søgn, at munur var á monnum. Jóannes Eidesgaard greiddi sakliga frá, hvussu hann roknaði við, at tann meinigi føroyingur bleiv raktur, um alt fór at verða, sum hesir mennir gjarna vildu hava tað. Eingin ivi var hjá Jóannes, at Palleba og Marsanna blivu við sviðusoð, sum tey vóru von til og komu at liva í fátakadømi, um tey ikki valdu tað, tey allarflestu nokk vildu gera, nevniliga at rýma av landinum.

Finnabogi Arge legði dent á, at hesu ferð var hann fólkafloksmaður og ikki sambandsmaður sum seinast ella sum onkuntíð tjóðveldismaður, og hann helt (vit høvdu ikki vænta ann-

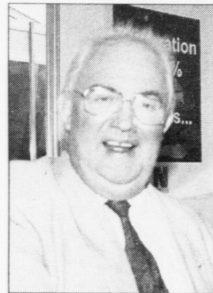
að), at bert við fingur vinnulivið at kasta seg av sær, so vildu hesar vinnur investera so nógv í Føroyum, at fólk fóru at flyta til Føroyar. Ikki veit eg hvar Finnabogi hevur verið tey seinastu nógv árin uttan at finna út av, at allir teir vinnulívsmenn, sum hava tjent nógv ar pengar av teirra vinnuvirkjum í Føroyum við stórar hjálpar frá Palleba og Marsanna, ja teir hava allir sum ein sett alt tað, teir hava tjent, í útlandskar bankar og ikki investera eitt einasta oyru fyrri at tey, sum veruliga áttu grundina undir teirra virksemin, skuldi hava eitt arbeiðspláss. So harra Arge kom ikki og fortel fyrri mær, hvussu tit vilja investera aftaná, at tit hava selt ognirnar hjá Palleba og Marsanna fyrri litið og lætt til tykkum sjálvar. Hvat er galið við, at vit Føroya fólk, eiga nokur virkir, sum geva yvirskot. Eg dugi ikki at skilja, at vit skulu geva ter hesir virkir, sum geva yvirskot, og tú letur okkum hava alt tað, sum gevur undirskot, tí tað eru tit ikki menn at reka fíggarliga forsvart.

Hvussu hevur Finnabogi Arge borið seg at við at fáa pengar úr landskassanum til at blaka burtur til nakrar menn úr einum landi, sum er so gott sum bankarott. Hasir visu menn eru væl ein av orsökunum til, at landið er bankarott. Eg haldið, at fíggiarmálaráðharrin átti at funnið okkurt annað her í Føroyum, har hann kundi brúkt hesa upphædd, heldur enn at gjalda nøkrum monnum fyrri at fortelja okkum hvussu vit best fara á heysin.

Hvat er Tinganes blivið til? „Eitt spælipláss fyrri smádreingir“?

Eitt lítið sindur um fullveldi:

Ein hoyrir dag og dagliga um, hvussu gott vit hava tað í Føroyum, og rætt er tað, tó skal altíð roynast at fáa tað betur. Eitt er tó vorðið heilt klárt fyrri mær bert við at fylgja eitt lítið sindur við í tosinum um fullveldi, og tað er, at vit fáa tað bara verri, um vit sleppa at útnevna Hoydal til "President". At fara og knógva undir taraleypinum aftur bert tí, at onkur heldur at

tað er nokk so smart, at Føroyar er eitt fullveldi, tað kann ikki vera rætt. Fyri mær er tað púra greitt, at vit skulu modernisera heimastýrslógini, soleiðis sum Javnaðarflokkurin hevur fyrirligið og so reka ein skynsaman politikk innan fyrri ríkið. Tá kunnu vit liva gott uttan stuðul frá Danmark, um okkara búskapur er so góður, at hann klárar at standa einsamallur.

Vælsignaðu menn, stingið fingurin í jørðina og sláið kalt vatn í blóðið.

Trongisvágur
3. nov 1999
Heri Mortensen

Okkara kokkar**Sending nr. 3**

1. Wonton við rækjufyllu
2. Høsnarungalør við sauté av 3 ymsum piparfruktum, purru, hvítleiky, ingifer og soyasós
3. Svínakjöt í súrari/søtari sós
4. Grønmetisuppa

Soleiðis gert tú:**Wontondeiggj**

250 gr. av mjøli
1 egg
dism av salti
uml. 1,5 dl. av vatni

Svínakjöt í súrari søtari sós

500 gr. av svínakjoti
1 egg
2 spsk. av majsnamjøl
1 leyk
1 reyð piparfrukt
2 gularøtur
0,5 l. av grønmetisbouillon
2 spsk. av tomatpuré
2-3 spsk. av soyasós
4 flisar av ananas
1 tsk. av karry
2-3 spsk. av eddiki

Rækjufylla

100 gr. av karvaðum svínakjoti
200 gr. av rækjum
1 leyk
2 spsk. av tomatpuré
2 spsk. av soyasós
1 tsk. av rivnari ingifer
1-2 spsk. av majsnamjøl

Høsnarungalør við sauté

8-12 høsnarungalør
2 purrr
3 piparfruktir
1 gularót
1 hvítleyksbát
1 tsk. av rivnari ingifer
4 spsk. av soyasós
1 spsk. av ostrasós

Grønmetisuppa

1 l. av grønmetisbouillon
3 spsk. av eddiku
3 spsk. av sukri
4 spsk. av soyasós
2 spsk. av ostrasós
200 gr. av bl. soprum
200 gr. av purrum
200 gr. av gularótum
1 hvítleyksbát

Minnilutin ræður

Í leygardags Sosialinum seinast (16.10) var stutt viðtal við Ríkisumboðskvinnuna, sum segði, at viðgerðin á tingi um Hvítubók var á professionellum støði. Hetta kann hon ómøguligt meina. Sama ger, flestu føroyingar halda tað beint óvuga, at hetta var helst tað mest syrgiliga kapitlið í lögtingsins søgu. Størsta álvarsamál í Føroya søgu, og so viðgjort á so lágu støði. Við brikslum lygnum og mikrofongreði.

Vit eru mong, sum høvdu ta fatan, at fullveldisprossin skuldi fremjast gjøgnum samgonguskjalið, ikki at samgonguskjalið skuldi broytast, so at tað verður minnilutin, ið ræður.

Tað man vera púra greitt, at Tjóðveldisflokkurin hevur slakað nógv mest av samgonguflokkunum. Himmalviður munur er á fullveldi og loysing. Og kortini eru helst flest av okkum loysingarfólkum til reiðar at byrja við fullveldinum, sum avgjörðum minstakravi, so loysingin kann koma 3-5-10-15 ella 20 ár seinni. Og um danastjórnin framvegis ikki er fyrri at veita okkum eina rimuliga skiftistíð, ja so mugu vit taka loysingina beinanvegin. Slíkt fer ikki júst at pynta um danska umdømið í altjóða høpi. Men vit megna ódnartakið, eingin ivi um tað. Minni enn fullveldi merkir klárt og greitt, at vit við sama lag eru innan fyrri sonevnda ríkisfelagsskapin (Ríkisfelagsskapur annars eitt skeivt orð fyrri ta skipan, vit hava havt síðan 1948, tí at eitt land

hevur alla hesa tíð rátt yvir tveimum øðrum).

Í longri tíð er sonn hatursherferð farin fram móti Høgna Hoydal. Hann er ov ungur, arbeiðir nógv ov skjótt o.s.fr. Havi altíð havt ta fatan, at her á landi hevur verið sum ein dygd at meta at arbeiða, og ongantíð betur, um arbeiðið verður gjørt skjótt og væl. Sannleikin er púra einfalt tann, at endiliga kom ein ungur maður inn á ting og síðani í landsstýrið, ein maður, sum dugir og vil arbeiða fyrri tí, hann varð valdur uppá og sum hann, flokkur hansara og mong, mong onnur taka undir við. Ja, tá til stykkis kemur, helst dyggur meiriluti av Føroya fólk. Í føroyskari politiskari søgu hevur eingin arbeiðt so skjótt og væl áður. Høgna Hoydal er eindomi í føroyskari politiskari søgu. Afturfyrri hevur hann fingið skitin orð og eitt ótal av lortasannum frá andstöðu-fólki, ið eru frá sær sjálvum yvir at ein ungur arbeiðs-samur landsstýrismaður ger sína skyldu.

Ja, fyrri stuttum kom eitt fossil, sum ketta upp úr høvdatrog, og segði bart út, at Høgna Hoydal arbeiðir ov skjótt. Hansara arbeiði mínti mest av øllum um eitt statskvett! Jú, vit hava upplivað, at loyting og landsstýri hava sovið í stívlaga fimti ár. Og hóast enn finnst fólk av slagnum »best man vera sum er, vit hava ikki ráð, vit duga einki«, so er skomin teirra. Men nú skal arbeiðast, og tað skjótt. Fáa vit ikki fullveldi komandi ár, fáa vit tað aldri, og

koma í allar ævir at súgva av donsku boppuni.

At tað skal vera so alneyðugt við hesi breiðu semjuni, man vera stórt ivamál. Sjálvandi skal og má samgonguskjalið vera uppskriftin upp á framferðarháttin. Einku við at víkja og bakka. Skal leiðslan í Javnaðarflokkinum fáa sín vilja, so ræður minnilutin. Um vit so hava 117 meiningarkanningar, so er og verður tað samgonguskjalið, ið fylgjast skal.

Um allan heim stríðast fólk fyrri frælsi, tey lata liv í blóðugum frælsisstríðum. Eitt tað seinasta dømi er Eysturttimor, har 80% atkvøddu fyrri loysing. Úrslitið varð eitt ófatuligt blóðbað, fyriskipað og fram at sambandsmonnum og indonesiskum hermonnum, sum frá hond hava dripið loysingarmenn og børn teirra, umframt nunnur og prestar, sum eru har fyrri at hjálpa.

Og her á landi finnst sambandsfólk innan fleiri flokkar, fólk, ið ongan stolt-leika eiga, fólk sum vilja, at danir skulu gjalda fyrri luxuslív teirra vælþjargaða, fyrri luxuslív og glæstri-borgir teirra.

Og hvussu við kristnu hugsjónini? Er hon púra gloynd í syrgilugu lögtingsviðgerðini av Hvítubók? Vit sláa okkum fyrri bringuna og kalla okkum eina kristna tjóð, samstundis sum vit eyðreina danska arbeiðaran, sum framanundan er ovbyrjaður av skattatrysti. Kristindómur og eyðrening kunnu ikki rættiliga sam-einast, hóast søgan veit at

siga frá ófatuligum fólkamordum, framd í Guðs navni.

Við øllum hesum í bak-sýni, kann ikki sigast annað enn at føroyska fullveldisprossin er tann mest demokratiska, heimurin higartil hevur upplivað.

Og alt bendir á, at persónarnir í víðastu fullveldisprossini eru foddir við 100 ára millumbili: Nólsoy-ar Páll: 1766, Jóannes Patursson: 1866, Høgna Hoydal 1966.

»Nú er tann stundin komin til handa...« yrkti bóndin á sinni. Og tá allar tær mongu dagbókurnar verða kannaðar um 100 ár, fara fólk at undrast yvir, at í tí Harrans ári 1999 framvegis vóru fólk, ið ikki enn vóru fullvís í, at Tjóðveldis Føroyar fór at gerast veruleikin um fá ár:

Tórshavn, á Dagbókadegi,
20. okt. 1999

Arnbjørn R. Thomsen